

BẢN TIN PHÁP LUẬT

TRONG SỐ NÀY

GIA HẠN THỜI HẠN NỘP THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG, THUẾ THU NHẬP DOANH NGHIỆP, THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN VÀ TIỀN THUÊ ĐẤT TRONG NĂM 2023

Trang 2

MỘT SỐ QUY ĐỊNH MỚI VỀ HƯỚNG DẪN THI HÀNH LUẬT ĐẤT ĐAI

Trang 4

ĐIỂM NỔI BẬT CỦA ĐỀ NGHỊ XÂY DỰNG DỰ ÁN LUẬT THUẾ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT SỬA ĐỔI

Trang 6

Hoạt động nổi bật tháng 04/2023

Ngày 18/04/2023, Toà án nhân dân tối cao (TANDTC), cùng với Liên minh châu Âu (EU) và Quỹ Nhi đồng Liên hợp quốc (UNICEF) đã tổ chức “**Hội thảo đánh giá về hình thành và hoạt động của Toà Gia đình và người chưa thành niên tại Việt Nam**”. Hội thảo được tổ chức tại Thành phố Nha Trang với sự tham gia của đại diện nhiều cơ quan, bộ ngành có liên quan, tiêu biểu là PGS.TS Nguyễn Hòa Bình, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Chánh án TANDTC, đại diện Liên minh châu Âu và UNICEF Việt Nam, đại diện Vụ Pháp chế và Quản lý khoa học, TANDTC, Toà án nhân dân một số tỉnh, thành phố và chuyên gia trong lĩnh vực tư pháp người chưa thành niên... Với mục tiêu nâng cao hiệu quả hoạt động của Toà Gia đình và người chưa thành niên (Toà GD&NCTN) tại Việt Nam, Hội thảo đã thu về được nhiều phân tích, đánh giá đi sâu vào thực tiễn việc hình thành và hoạt động của Toà GD&NCTN, đồng thời những thực tiễn tốt trong nước và quốc tế, sáng kiến cải cách hệ thống Toà GD&NCTN cũng được ghi nhận.

Luật sư Nguyễn Hưng Quang, với tư cách là chuyên gia độc lập của UNICEF đã có bài trình bày tóm tắt về “**Nghiên cứu đánh giá tiến trình hình thành và hoạt động của Toà Gia đình và người chưa thành niên tại Việt Nam**”. Trong đó, bài trình bày tập trung vào những kết luận liên quan tới việc thành lập và hoạt động của Toà GD&NCTN tại Việt Nam. Bên cạnh đó, Luật sư Quang cũng đề xuất một số khuyến nghị và lộ trình nhằm tăng cường hình thành và hoạt động của Toà GD&NCTN.

GIA HẠN THỜI HẠN NỘP THUẾ GIÁ TRỊ GIA TĂNG, THUẾ THU NHẬP DOANH NGHIỆP, THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN VÀ TIỀN THUẾ ĐẤT TRONG NĂM 2023

THU TRANG

Ngày 14/04/2023, Chính phủ đã ban hành Nghị định 12/2023/NĐ-CP về việc gia hạn thời hạn nộp thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân và tiền thuê đất trong năm 2023 (**Nghị định 12**) để hỗ trợ người dân, doanh nghiệp, thúc đẩy sản xuất kinh doanh. Nghị định 12 có hiệu lực thi hành kể từ ngày 14/04/2023 đến hết ngày 31/12/2023. Dưới đây là một số nội dung đáng chú ý của Nghị định này:

Thứ nhất, quy định về đối tượng được gia hạn thời hạn nộp thuế và tiền thuê đất. Theo Điều 3, Nghị định 12, các đối tượng được gia hạn bao gồm:

(i) *Doanh nghiệp, tổ chức, hộ gia đình, hộ kinh doanh, cá nhân hoạt động sản xuất trong các ngành kinh tế quy định tại khoản 1 và khoản 2, Điều 3, Nghị định 12.* Theo đó, Danh mục ngành kinh tế được xác định theo Quyết định 27/2018/QĐ-TTg ngày 06/07/2018 của Thủ tướng Chính phủ về ban hành hệ thống ngành kinh tế Việt Nam. Một số ngành kinh tế cụ thể được nêu trong Nghị định 12 gồm có:

- Nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản;
- Sản xuất, chế biến thực phẩm; sản xuất trang phục;
- Xây dựng;
- Vận tải kho bãi; dịch vụ lưu trú và ăn uống; giáo dục và đào tạo; y tế và hoạt động trợ giúp xã hội; hoạt động kinh doanh bất động sản;
- Hoạt động dịch vụ lao động và việc làm; hoạt động của các đại lý du lịch, kinh doanh tua du lịch và các dịch vụ hỗ trợ, liên quan đến quảng bá và tổ chức tua du lịch;
- Hoạt động lập trình máy vi tính, dịch vụ tư vấn và các hoạt động khác liên quan đến máy vi tính; hoạt động dịch vụ thông tin...

(ii) *Doanh nghiệp, tổ chức, hộ gia đình, hộ kinh doanh, cá nhân hoạt động sản xuất sản phẩm công nghiệp hỗ trợ ưu tiên phát triển; sản phẩm cơ khí trọng điểm theo quy định tại khoản 3, Điều 3, Nghị định 12.* Theo đó, sản phẩm công nghiệp hỗ trợ ưu tiên phát triển được xác

định theo Nghị định 111/2015/NĐ-CP về phát triển công nghiệp hỗ trợ; và sản phẩm cơ khí trọng điểm được xác định theo Quyết định 319/QĐ-TTg ngày 15/03/2018 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển ngành cơ khí Việt Nam đến năm 2025, tầm nhìn đến năm 2035. Cần lưu ý rằng, ngành kinh tế, lĩnh vực của doanh nghiệp, tổ chức, hộ gia đình, hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh quy định tại khoản 1 đến khoản 3, Điều 3, Nghị định 12 là ngành, lĩnh vực mà doanh nghiệp, tổ chức, hộ gia đình, hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh có hoạt động sản xuất, kinh doanh và phát sinh doanh thu trong năm 2022 hoặc 2023.

(iii) *Doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ theo quy định tại khoản 4, Điều 3, Nghị định 12.* Theo đó, đối tượng này được xác định theo quy định của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa 2017 và Nghị định 80/2021/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Thứ hai, quy định về thời gian gia hạn 03 loại thuế suất (bao gồm: thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế thu nhập cá nhân) và tiền thuê đất. Phần phân tích dưới sẽ tập trung vào nội dung gia hạn thuế giá trị gia tăng (**GTGT**) (trừ thuế GTGT khâu nhập khẩu), thuế thu nhập doanh nghiệp (**TNDN**) và tiền thuê đất cho đối tượng nộp thuế là doanh nghiệp, tổ chức, cụ thể:

(i) *Gia hạn thời hạn nộp thuế GTGT (trừ thuế GTGT khâu nhập khẩu).* Khoản 1, Điều 4, Nghị định 12 cho phép gia hạn thời hạn nộp thuế đối với số thuế GTGT phát sinh phải nộp của kỳ tính thuế từ tháng 03 đến tháng 08 năm 2023 (đối với trường hợp kê khai thuế GTGT theo tháng) và kỳ tính thuế quý I, quý II năm 2023 (đối với trường hợp kê khai thuế GTGT theo quý) của các doanh nghiệp, tổ chức thuộc đối tượng được gia hạn. Bên cạnh đó, thời gian gia hạn là 06 tháng đối với số thuế GTGT từ tháng 03 đến tháng

05 năm 2023 và quý I năm 2023; thời gian gia hạn là 05 tháng đối với số thuế GTGT của tháng 06 năm 2023 và quý II năm 2023; thời gian gia hạn là 04 tháng đối với số thuế GTGT của tháng 07 năm 2023; thời gian gia hạn là 03 tháng đối với số thuế GTGT của tháng 08 năm 2023.

Cần lưu ý rằng, doanh nghiệp, tổ chức nêu trên vẫn phải thực hiện kê khai, nộp Tờ khai thuế GTGT tháng, quý theo quy định của pháp luật hiện hành, nhưng chưa phải nộp số thuế GTGT phải nộp phát sinh trên Tờ khai thuế GTGT đã kê khai. Thời hạn nộp thuế GTGT của tháng, quý được quy định cụ thể tại khoản 1, Điều 4, Nghị định 12.

(ii) *Gia hạn thời hạn nộp thuế TNDN.* Khoản 2, Điều 4, Nghị định 12 cho phép gia hạn thời hạn nộp thuế đối với số thuế TNDN tạm nộp của quý I, quý II kỳ tính thuế TNDN năm 2023 của doanh nghiệp, tổ chức thuộc đối tượng được gia hạn. Thời gian gia hạn là 03 tháng, kể từ ngày kết thúc thời hạn nộp thuế TNDN theo quy định của pháp luật về quản lý thuế.

Cần lưu ý thêm rằng trường hợp doanh nghiệp, tổ chức có hoạt động sản xuất, kinh doanh nhiều ngành kinh tế khác nhau trong đó có ngành kinh tế, lĩnh vực quy định tại khoản 1 đến khoản 3, Điều 3, Nghị định 12 thì doanh nghiệp, tổ chức đó được gia hạn toàn bộ số thuế GTGT, số thuế TNDN phải nộp.

(iii) *Gia hạn thời hạn nộp tiền thuê đất.* Khoản 4, Điều 4, Nghị định 12 quy định gia hạn thời hạn nộp tiền thuê đất đối với 50% số tiền thuê đất phát sinh phải nộp năm 2023 của doanh nghiệp, tổ chức thuộc đối tượng được gia hạn đang được Nhà nước cho thuê đất trực tiếp theo Quyết định hoặc Hợp đồng của cơ quan nhà nước có thẩm quyền dưới hình thức trả tiền thuê đất hàng năm. Thời gian gia hạn là 06 tháng kể từ ngày 31/05/2023 đến ngày 30/11/2023.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Có thể thấy việc gia hạn thời hạn nộp thuế và tiền thuê đất là một trong những chính sách quan trọng nhằm hỗ trợ, giảm bớt khó khăn cho doanh nghiệp, tổ chức để tập trung vào sản xuất, kinh doanh. Cần lưu ý rằng việc gia hạn thời hạn nộp thuế và tiền thuê đất phải được thực hiện theo trình tự, thủ tục được quy định tại Điều 5 của Nghị định 12. Theo đó, người nộp thuế phải tự xác định và chịu trách nhiệm về việc đề nghị gia hạn đảm bảo đúng đối tượng được gia hạn theo Nghị định này. Trường hợp doanh nghiệp, tổ chức nộp Giấy đề nghị gia hạn không cùng với thời điểm nộp hồ sơ khai thuế tháng (hoặc theo quý) thì **thời hạn nộp Giấy đề nghị gia hạn chậm nhất là ngày 30/09/2023**. Nếu người nộp thuế gửi Giấy đề nghị gia hạn cho cơ quan thuế sau ngày 30/09/2023 thì không được gia hạn nộp thuế, tiền thuê đất theo quy định tại Nghị định 12. Lưu ý thêm rằng sau thời gian gia hạn theo quy định tại Nghị định 12, thời hạn nộp thuế và tiền thuê đất sẽ được thực hiện theo quy định hiện hành. Do đó, các doanh nghiệp thuộc đối tượng được gia hạn cần nghiên cứu nội dung của Nghị định 12 và chủ động trong việc thực hiện thủ tục để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của mình. Trường hợp có vướng mắc trong quá trình thực hiện thì cần liên hệ với cơ quan quản lý thuế để được hướng dẫn cụ thể.

MỘT SỐ QUY ĐỊNH MỚI VỀ HƯỚNG DẪN THI HÀNH LUẬT ĐẤT ĐAI

HOÀNG HẢI

Ngày 03/04/2023, Nghị định 10/2023/NĐ-CP (**Nghị định 10**) sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định hướng dẫn thi hành Luật Đất đai được ban hành và có hiệu lực từ ngày 20/05/2023. Nghị định 10 có những sửa đổi, bổ sung đáng chú ý liên quan đến dự án đầu tư được quy định tại Nghị định 43/2014/NĐ-CP, được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định 01/2017/NĐ-CP (**Nghị định 43**) như sau:

Thứ nhất, sửa đổi, bổ sung quy định về việc thu hồi đất trong trường hợp chấm dứt hoạt động của dự án đầu tư theo quy định của pháp luật về đầu tư. Trước đây, trong trường hợp hết thời hạn 24 tháng được gia hạn tiến độ sử dụng đất mà chủ đầu tư không thực hiện được việc chuyển quyền sử dụng đất, bán tài sản hợp pháp của mình gắn liền với đất cho nhà đầu tư khác (nếu được Nhà nước giao đất có thu tiền sử dụng đất, cho thuê đất thu tiền một lần cho cả thời gian thuê) hoặc không thực hiện được việc bán tài sản hợp pháp của mình gắn liền với đất cho nhà đầu tư khác (nếu được Nhà nước cho thuê đất thu tiền thuê đất hàng năm), Điều 15b của Nghị định 43 quy định việc thu hồi đất được thực hiện theo điểm i, khoản 1, Điều 64 của Luật Đất đai 2013. Hiện nay theo Nghị định 10, với 02 trường hợp nêu trên, Nhà nước sẽ tiến hành thu hồi đất không bồi thường về đất, tài sản gắn liền với đất, trừ trường hợp bất khả kháng quy định tại khoản 1, Điều 15 của Nghị định 43.

Thứ hai, bổ sung quy định về việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với công trình xây dựng có sử dụng vào mục đích lưu trú du lịch. Việc thực hiện thủ tục cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với công trình xây dựng có sử dụng vào mục đích lưu trú du lịch theo Luật Đất đai 2013 và Nghị định 43 gặp nhiều khó khăn do sự thiếu đồng bộ trong cách hiểu cũng như cách thức triển khai giữa các địa phương. Do đó, Nghị định 10 đã đưa ra quy định cụ thể về việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với loại hình công trình xây dựng này. Theo đó, đối với công trình xây dựng có sử dụng vào mục đích lưu trú du lịch theo quy định của pháp luật về du lịch trên đất thương mại, dịch vụ (ví dụ như khách sạn, biệt thự du lịch, căn hộ du lịch,...) đáp ứng

đủ điều kiện theo quy định của pháp luật về đất đai, xây dựng và kinh doanh bất động sản thì được *chứng nhận quyền sử dụng công trình xây dựng gắn liền với đất theo mục đích sử dụng đất thương mại, dịch vụ*. Việc chứng nhận quyền sử dụng đất được thực hiện theo quy định về chứng nhận quyền sử dụng công trình xây dựng không phải là nhà ở tại Điều 32, Nghị định 43. Thời hạn sử dụng đất đối với các loại hình công trình xây dựng này được xác định theo quy định tại khoản 3, Điều 126 và khoản 1, Điều 128 Luật Đất đai 2013. Bên cạnh đó, chủ sở hữu công trình xây dựng chịu trách nhiệm trước pháp luật về việc đáp ứng đủ điều kiện theo quy định của pháp luật về xây dựng, pháp luật về kinh doanh bất động sản.

Thứ ba, bổ sung các điều kiện, tiêu chí đối với việc cho phép chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa, đất rừng phòng hộ, đất rừng đặc dụng sang mục đích khác để thực hiện dự án đầu tư. Quy định mới này nhằm chi tiết hoá nội dung về chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa, đất rừng phòng hộ, đất rừng đặc dụng sang mục đích khác tại Nghị quyết số 39/2021/QH15 của Quốc hội về Quy hoạch sử dụng đất quốc gia thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050, Kế hoạch sử dụng đất quốc gia 05 năm 2021 - 2025. Theo đó, các tiêu chí được Nghị định 10 quy định như sau:

- (i) Có dự án đầu tư được chấp thuận chủ trương đầu tư hoặc được cấp giấy chứng nhận đăng ký đầu tư theo quy định của pháp luật đầu tư;
- (ii) Việc chuyển đổi phải phù hợp với quy hoạch sử dụng đất cấp huyện, dự án đầu tư có trong danh mục kế hoạch sử dụng đất hàng năm cấp huyện đã được phê duyệt theo quy định của pháp luật;
- (iii) Có phương án trồng rừng thay thế hoặc văn bản hoàn thành trách nhiệm nộp tiền trồng rừng thay thế theo quy định của pháp luật về lâm nghiệp đối với trường hợp chuyển mục đích sử dụng đất rừng phòng hộ, đất rừng đặc dụng sang mục đích khác; có phương án sử dụng tầng đất mặt và văn bản hoàn thành trách nhiệm nộp tiền bảo vệ, phát triển đất

trồng lúa theo quy định của pháp luật về trồng trọt đối với trường hợp chuyển mục đích sử dụng đất chuyên trồng lúa sang mục đích khác;

(iv) Có đánh giá sơ bộ tác động môi trường, đánh giá tác động môi trường theo quy định của pháp luật về bảo vệ môi trường (nếu có).

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Nghị định 10 được ban hành nhằm hoàn thiện các quy định pháp luật về đất đai cũng như tháo gỡ, giải quyết một số vướng mắc của các địa phương, người dân và doanh nghiệp trong quá trình thi hành Luật Đất đai 2013 và các Nghị định hướng dẫn thi hành. Bên cạnh các quy định rõ ràng hơn liên quan đến việc thu hồi đất trong trường hợp Nhà nước giao đất, cho thuê đất, các quy định mới về cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu đối với công trình xây dựng có sử dụng vào mục đích lưu trú du lịch và các điều kiện cho phép chuyển mục đích sử dụng đất trồng lúa, đất rừng phòng hộ, đất rừng đặc dụng sang mục đích khác, Nghị định 10 cũng đưa ra một số điểm mới về thủ tục đất đai. Do đó, các doanh nghiệp cần cập nhật và nghiên cứu các nội dung của Nghị định 10 để đảm bảo tuân thủ các quy định mới liên quan đến đất đai.

ĐIỂM NỔI BẬT CỦA ĐỀ NGHỊ XÂY DỰNG DỰ ÁN LUẬT THUẾ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT SỬA ĐỔI

MAI PHƯƠNG

Nhằm đáp ứng tình hình thực tiễn và đảm bảo sự phù hợp với xu hướng cải cách thuế tiêu thụ đặc biệt (TTĐB) của các nước, hiện nay Bộ Tài chính đang xây dựng dự án Luật Thuế TTĐB sửa đổi (**Dự án**). Dự án đang trong giai đoạn xây dựng đề nghị, do đó các nội dung mới chỉ dừng lại ở các đề xuất về chính sách và đối tượng dự kiến mà chưa có các quy định về biện pháp cụ thể (ví dụ, mức thuế suất). Tuy nhiên, với tầm quan trọng và mức độ tác động của các quy định liên quan đến thuế TTĐB đối với hoạt động sản xuất kinh doanh, các doanh nghiệp cần cập nhật thông tin liên quan đến quá trình xây dựng Dự án để có kế hoạch kinh doanh phù hợp. Trong Bản tin pháp luật tháng này, NHQuang&Cộng sự xin giới thiệu một số nội dung đáng chú ý của Dự thảo liên quan thuế TTĐB có khả năng ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp để Quý Khách hàng có được cái nhìn tổng quan về văn bản này.

Mở rộng cơ sở tính thuế (bổ sung đối tượng chịu thuế và áp dụng thuế suất phù hợp)

Các đối tượng dự kiến được nghiên cứu bổ sung áp dụng thuế TTĐB là các sản phẩm, dịch vụ không có lợi cho sức khỏe, môi trường và dịch vụ cần hạn chế sử dụng theo chủ trương của Đảng, Nhà nước, bao gồm:

(i) **Đồ uống có đường:** Việc bổ sung đồ uống có đường vào đối tượng chịu thuế TTĐB được thực hiện dựa trên quy định tại Chiến lược dinh dưỡng Quốc gia giai đoạn 2021 - 2030 và tầm nhìn đến năm 2045 và Kế hoạch quốc gia phòng, chống bệnh không lây nhiễm và rối loạn sức khỏe tâm thần giai đoạn 2022 - 2025. Ngoài ra, việc áp thuế cũng phù hợp với khuyến nghị của WHO tới Chính phủ các nước về việc đánh thuế vào đồ uống có đường để định hướng tiêu dùng, khuyến khích người dân tiếp cận thực phẩm lành mạnh và thực tiễn áp thuế tại các quốc gia nói chung cũng như trong khu vực ASEAN nói riêng (đến 2021 có ít nhất 50 quốc gia áp thuế TTĐB đối với đồ uống có đường; trong đó 06/10 nước ASEAN đã thu thuế TTĐB đối với mặt hàng này).

(ii) **Thức uống đại mạch và nước giải khát không cồn:**

Đối với nước giải khát không cồn, mặc dù đã được tách cồn khi lên men và bổ sung hương tự nhiên, thức uống này có quy trình sản xuất và nguyên liệu sản xuất tương tự như bia - một mặt hàng thuộc đối tượng chịu thuế TTĐB. Đối với thức uống đại mạch, bên cạnh sự tương đồng về quy trình sản xuất và nguyên liệu, loại đồ uống này giữ cả hình thức bề ngoài và mùi vị đặc trưng của bia. Do vậy, Bộ Tài chính cho rằng cần thiết phải quy định rõ để định hướng tiêu dùng đối với mặt hàng này.

(iii) **Thuốc lá mới (ví dụ thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng và shisha) và thiết bị, bộ phận, dung dịch của thuốc lá mới:** Theo WHO, Bộ Y tế và các tổ chức bảo vệ sức khỏe, thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng và shisha đều có chứa các thành phần độc hại gây hại cho người hút trực tiếp và người xung quanh như thuốc lá truyền thống, từ đó cũng là một hình thức tiêu thụ thuốc lá. Xuất phát từ điểm này, WHO đã khuyến nghị các quốc gia (i) cấm thuốc lá điện tử hoặc (ii) có biện pháp kiểm soát các mặt hàng này bằng cách áp thuế như đối với thuốc lá thông thường để đảm bảo tăng giá bán và giảm nhu cầu sử dụng, từ đó bảo vệ sức khỏe cộng đồng. Đề xuất trên cũng dựa trên thực tiễn áp thuế đối với mặt hàng này khi có hơn 70 quốc gia thu thuế TTĐB đối với thuốc lá điện tử và hơn 60 quốc gia thu thuế TTĐB đối với thuốc lá nung nóng.

(iii) **Trò chơi điện tử trên mạng (game online)** được coi là mặt hàng có doanh thu lớn, mức lợi nhuận cao so với các loại hình kinh doanh khác, thu hút mọi độ tuổi tầng lớp dân cư, đặc biệt là giới trẻ tham gia. Do vậy, Bộ Tài chính hiện đang nghiên cứu bổ sung vào đối tượng chịu thuế TTĐB để định hướng tiêu dùng.

Điều chỉnh mức thuế suất thuế TTĐB đối với một số mặt hàng có hại cho sức khỏe, một số mặt hàng nhằm góp phần bảo vệ môi trường

Thứ nhất, tăng thuế TTĐB đối với một số mặt hàng có hại cho sức khỏe (thuốc lá, rượu, bia): Theo Chiến lược cải cách hệ thống thuế đến năm 2030, trong đó đối với thuế TTĐB, cần "xây dựng lộ trình điều chỉnh tăng thuế đối với các mặt hàng thuốc lá, bia, rượu để hạn chế sản xuất, tiêu dùng và thực hiện các cam kết quốc tế; rà soát điều chỉnh mức thuế tiêu thụ đặc biệt một số mặt hàng để phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội giai đoạn 2021 - 2030". Theo đó, mặc dù các mặt hàng này đã được tăng thuế suất thuế TTĐB gần đây theo lộ trình, tỷ lệ tiêu thụ thuốc lá, rượu, bia ở Việt Nam vẫn ở mức cao. Như vậy, lộ trình tăng thuế TTĐB trong thời gian vừa qua vẫn chưa đạt mục tiêu giảm mức sử dụng như đã đề ra và việc sử dụng các mặt hàng này cần được tiếp tục kiểm soát hơn nữa. Ngoài ra, tỷ lệ thuế TTĐB đối với thuốc lá, rượu, bia trên giá bán lẻ của Việt Nam còn ở mức thấp so khuyến nghị từ WHO và tỷ lệ áp dụng tại các quốc gia khác. Hiện nay, tỷ lệ thuế với thuốc lá trên giá bán lẻ tại Việt Nam là khoảng 38,85%. Trong khi đó, WHO khuyến nghị tỷ lệ thuế trên giá bán lẻ của thuốc lá nên đạt tối thiểu 75%, tỷ lệ này tại một số nước trong khu vực cũng tương đối cao, với Brunei là 81%, Thái Lan là 70%, và Singapore là 69%,... Đối với rượu, bia, hiện mức thuế tại Việt Nam chỉ chiếm khoảng 30% giá bán lẻ, trong khi ở nhiều nước tỷ lệ thuế chiếm từ 40-85% giá bán lẻ.

Thứ hai, điều chỉnh mức thuế suất thuế TTĐB đối với một số mặt hàng thân thiện với môi trường và khắc phục bất cập phát sinh trong thực tế: Quy định về thuế TTĐB hiện nay đang khuyến khích người tiêu dùng sử dụng các loại ô tô chạy bằng xăng kết hợp năng lượng điện, năng lượng sinh học (trong đó tỷ trọng xăng sử dụng không quá 70% số năng lượng sử dụng) bằng cách áp dụng thuế suất cho mặt hàng này bằng 70% mức thuế suất áp dụng cho xe cùng loại. Bên cạnh loại xe chạy xăng kết hợp năng lượng điện, năng lượng sinh học, Bộ Tài chính cho rằng cần bổ sung chính sách ưu đãi thuế với các loại xe sử dụng khí thiên nhiên để khuyến khích sản xuất, sử dụng mặt hàng này.

Với những đề xuất sửa đổi Luật TTĐB, thực tế ghi nhận nhiều ý kiến trái chiều liên quan đến việc mở rộng cơ sở tính thuế đối với các mặt hàng được đề xuất. Đơn cử, đối với đồ uống có đường, bên cạnh nhiều ý kiến ủng hộ việc đánh thuế trên cơ sở đây là biện pháp để định hướng tiêu dùng, giảm tỷ lệ béo phì và các bệnh không lây nhiễm, cũng có quan điểm cho rằng việc đánh thuế TTĐB khi chưa có định nghĩa cụ thể về đồ uống có đường có thể dẫn đến việc nhiều thực phẩm khác như sữa, thực phẩm đặc biệt cho trẻ em, phụ nữ có thai... cũng có thể thuộc đối tượng đánh thuế. Tương tự, đối với các loại thuốc lá mới, pháp luật chưa quy định khái niệm về các sản phẩm nicotine và thuốc lá mới. Các mặt hàng này là sản phẩm chưa được lưu hành và chưa rõ ràng về cơ chế để quản lý, do đó việc áp thuế TTĐB lên các loại thuốc lá mới có thể gây cách hiểu là sản phẩm này sẽ được phép lưu hành tại Việt Nam. Đối với trò chơi điện tử trên mạng, việc đánh thuế chưa chắc có tác dụng định hướng được tiêu dùng vì người chơi có thể không lựa chọn các trò chơi được cấp phép tại Việt Nam (bị áp thuế) mà chọn các trò chơi từ các khu vực khác với mức phí rẻ hơn và không được kiểm duyệt nội dung. Như đã đề cập ở trên, Dự án vẫn đang trong giai đoạn xây dựng, vì vậy, doanh nghiệp cần tiếp tục cập nhật các quy định của Dự án để sớm tiếp cận được với các thay đổi chính sách mới.

NHÓM TÁC GIẢ

ĐINH THỊ THU TRANG

Luật sư

PHAN THỊ HOÀNG HẢI

Tư vấn luật

LÊ MAI PHƯƠNG

Tư vấn luật

NHÓM BIÊN TẬP

ĐẶNG HUYỀN THU

Tư vấn luật

LÊ HẢI LINH

Tư vấn luật

NGUYỄN THỤY DƯƠNG

Luật sư cấp cao

THIẾT KẾ

NGUYỄN HOÀNG AN

Tìm hiểu thêm về NHQuang tại:

Ha Noi Office:
Villa B23, Trung Hoa - Nhan Chinh
Nguyen Thi Dinh Street, Nhan Chinh Ward
Thanh Xuan District, Ha Noi, Viet Nam
Tel: 84 24 3537 6939
Fax: 84 24 3537 6941
Web: www.nhquang.com

Ho Chi Minh City Branch:
First floor, Harmony Tower, No. 47-49-51
Phung Khắc Khoan Street, Da Kao Ward
District 1, Ho Chi Minh City, Viet Nam
Tel: 84 28 3822 6290
Fax: 84 28 3822 6290
Email: contact@nhquang.com